

Костюшко Н. О. – здобувач вищої освіти бакалавр 3-го курсу Інституту кримінально-виконавчої служби; *Науковий керівник* – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального права, процесу та кримінології Інституту кримінально-виконавчої служби Національної академії внутрішніх справ **Палій М. В.**

СПРОСТУВАННЯ КРИМІНОГЕННОЇ БРЕХНІ ЯК НАПРЯМ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

В наш час світ диктує свої, особливі правила життя. В більшості випадків сучасним світом керує брехня та лицемірство. І в цьому існує велика небезпека, тому що певними інформаційними потоками людей спрямовують на життя єдиним і суцільним розумом, який нав'язує певним групам думку, яку кожен сприймає за власну. Це особливо небезпечно якщо відбувається на підставі викривленої інформації чи відвертої брехні.

Брехню часто недооцінюють, та її наслідки можуть бути трагічними. Існують різні за своїми наслідками види брехні та обману – маніпулювання якістю та кількістю інформації, повідомлення двозначної інформації, умовчання та спотворення.[1]

Але одним із найбільш небезпечних видів є брехня криміногенного характеру, яка у разі її прийняття за істину може призвести до вчинення злочину. Це стосується в першу чергу неправдивої статистики, теле- та радіоовин, зміст яких містить в собі пропаганду замість правди. Ідеологізація даних, що нав'язують нам ЗМІ, вже давно закладена на генетичному рівні людей.

Фальсифікація фактів та навмисне приховування істини є діючими методами сучасної кремлівської пропаганди, що налаштовує людей одне проти одного. З використанням такої неправдивої інформації, вже третій рік поспіль ведеться негласна інформаційна війна України з Російською Федерацією. В результаті чого на території України, що межує з державою-ворогом були створено незаконні воєнізовані формування «ЛНР» та «ДНР», які незаконно відокремились та ведуть власну

воєнну політику. Але такі дії не залишаються безкарними та непоміченими. Так наприклад, протягом 2016 року прокуратура Хмельницької області розпочала 11 кримінальних проваджень за фактами участі 11 громадян України у складі незаконних збройних формувань «ЛНР» та «ДНР», які є терористичними організаціями, за ч. 1 ст. 258³ КК України [2].

За електронною базою Єдиного державного реєстру судових рішень тільки у період з 01.01.2017 року по 09.03.2017 було порушено 27 кримінальних проваджень за ст. 258³ КК України [3]. Діюча в Україні прозора онлайн система роботи судів дозволяє дослідити судову практику притягнення до відповідальності за злочини, які в тому числі пов'язані з неправдивою інформацією засобів масової інформації взагалі та РФ зокрема. На прикладі справи № 757/2179/17-к Печерського районного суду міста Києва від 25.01.2017 року можна побачити як особі за вчинене кримінальне правопорушення, передбачене ч.1 ст. 258³ КК України було призначено покарання у вигляді позбавлення волі на 13 років з конфіскацією майна [4] (максимальна міра покарання – 15 років). Так чи варто вчиняти злочин, через внутрішні переконання що опираються на брехню та пропаганду ворогів? Ні, не варто, адже своя думка, не заснована на теле-, радіопрограмах – це те що робить людину особистістю і виділяє з сірої маси спотвореного брехнею суспільства.

Не зважаючи на силу обману, Україна веде свою інформаційну політику в протистоянні російській агресії. На початку поточного року Президент України Порошенко П.О. підписав Указ, яким увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони «Про Доктрину інформаційної безпеки України» та затвердив Доктрину інформбезпеки для протидії пропаганді Кремля [5]. В даному документі значна частина завдань у веденні політики протистояння гібридній війні покладається на Міністерство інформаційної політики України. Але також, чимале значення в даному питанні відіграють Міністерство закордонних справ, Міністерство оборони, СБУ, Державна служба спеціального зв'язку та захисту, Нацрада з питань телебачення і радіомовлення та Кабінет міністрів України.

Також кремлівську брехливу інформацію спростовують такі медіа-канали, як «Стопфейк», «Антизомбі» та «Громадянська оборона». Їх можна назвати своєрідними

«антиботами» в боротьбі проти кремлівських ботів, які розпалюють протистояння та сприяють вчиненню цілої низки злочинів на ґрунті неправдивої інформації. Це і участь у незаконних збройних формуваннях і розпалювання агресивної війни і сприяння терористичним організаціям тощо.

Спростування брехні можливе різними способами і засобами комунікацій та зв'язку. Але це являє собою дуже кропітку та зосереджену на запобіганні та протидії злочинності працю. Тому що не кожна людина готова почути правду в свою адресу, так само й ціле населення, а брехня, вона буває приємніша на сприйняття, але одночасно й небезпечніша. Тому своєчасне викриття та спростування брехні, може попередити величезну трагедію.

Таким чином напрям протидії злочинності способом спростування брехні, має чудові перспективи для розвитку в майбутньому, та користується попитом у наш час.

Список використаних джерел

1. Обман [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.m.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%B1%D0%BC%D0%B0%D0%B>. – Назва з екрана.

2. На Хмельниччині впродовж року затримали 11 посібників терористів «ЛНР» та «ДНР» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://khm.depo.ua/ukr/khm/nahmelnichchini-vprodovzh-roku-zatrimali-11-posibnikiv-teroristiv-21012017121400>. – Назва з екрана.

3. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/>. – Назва з екрана.

4. Вирок. Справа № 757/2179/17-к. Печерський районний суд м. Києва від 25 січ. 2017 р. [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64300127>. – Назва з екрана.

5. Порошенко затвердив Доктрину інформбезпеки для протидії пропаганді Кремля. – Новини. – Політика. Російська агресія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ipress.ua/news/poroshenko_zatverdyyv_doktrynu_informbezpek_y_dlya_protydii_propagandi_kremlya_201010.html. – Назва з екрана.